
Minneord

OSS IMELLOM

KARI RIDDERVOLD

DAG SIMONSEN

Foreningen for Kroniske Smertepasienter

En av pionerene innen smertebehandling i Norge, dr. Bjørn Fagerlund, døde lørdag 21.5. 2005, 70 år gammel, etter lengre tids sykdom.

Som lege valgte han å spesialisere seg innen anesthesiologi og fattet raskt interesse for akutt- og intensivmedisin. Han var foregangsmann i arbeidet med utvikling av både ambulansetjeneste på land og sjøredningstjeneste, i katastrofeplanlegging på flyplasser og sykehus. I tillegg fant han også tid og krefter til å arbeide med fly- og romfartsmedisin. I Luftforsvarets sanitet fikk han oberstløytnants grad.

Allikevel valgte han å forlate denne prestisjefylte og høyt profilerte del av helsevesenet for å vie hele sitt liv, sju dager i uken, til en svak og uprioritert pasientgruppe; de som lider av vedvarende, sterke smerter. Han var med på å starte Foreningen for Kroniske Smertepasienter, da han så betydningen for likesinnede i å møte hverandre.

Et motto for hans livsgjærning kan være: «Pasienten har det *alltid* så vondt som han sier og må *aldri* mistros.» Han så hver eneste dag at det ble tent lys i pasientenes øyne, at nedbrutte mennesker sakte men sikkert reiste sine rygger og vendte tilbake til livet, takket være hans behandling og medmenneskelighet. I dag er det tusenvis av mennesker i hele Norge som takker ham.

Hans nordnorske lynne fylt av humor, selvironi og sosialt engasjement kom tydelig frem i alle møter. Stahet var nok også en del av hans nordnorske temperament. Han brukte denne staheten først og fremst til beste for sine pasienter, selv om det kunne føre til konflikter; det være seg med forsikringsbransjen eller med enkelte kollegaer innen det etablerte system.

I utlandet forstod de hvilken kapasitet han var. Derfor ble han gjesteprofessor ved Universitetet i Mainz. Derfor ble han Fellow of the Royal Society of Medicine i Storbritannia, medlem av Deutsche Gesellschaft für Luft- und Raumfahrtmedizin og æresmedlem av det finske anestesilegeforbundet.

Vi fikk heldigvis oppleve Bjørn Fagerlunds glede og stolthet da han på sin 70-årsdag 9. mars i år mottok H.M. Kongens fortjenstmedalje i gull for sin medisinske pionerinnsetning, spesielt for kroniske smertepasienter. Dette var det offisielle Norges takk.

Til slutt vil vi takke for at vi fikk nyte godt av hans store profesjonelle kunnskaper, men vil takke vel så mye for hans snille øyne, for medmenneskelighet og for omtanke for tusenvis av pasienter – enkeltskjebner – som han gav livet en mening for. Dette siste var kanskje hans aller største fortjeneste.

I takknemlighet og dyp ærbødighet

Publisert: 8. september 2005. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 9. juli 2026.